

Лекція

на тему: Вступ. Визначення поняття – оперативна хірургія і її місце в циклі хірургічних клінічних дисциплін. Топографічна анатомія – база для вивчення оперативної хірургії. Вчення про хірургічну операцію. Асептико-антисептичний метод в профілактиці хірургічної інфекції.

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

(2курс, технікум)

- Кількість кредитів – 5
- Змістових модулів – 2
- Індивідуальне науково-дослідне завдання:
  - реферативна робота
  - (назва)
- Семестр - 4
- Загальна кількість годин – 150

- Лекції
- 34 год.
- Лабораторні
- 40 год.
- Самостійна робота
- 76 год.
- Індивідуальні завдання:
  - зошит з самостійними роботами
- Вид контролю:
  - -
  - іспит

- **Оперативна хірургія** - розділ хірургії, який вивчає теоретичні основи, правила, способи і техніку виконання хірургічної операції.
- Предмет "**Оперативна хірургія**" розділяється на *загальну* і *спеціальну* частини.

КОРОТКА ІСТОРІЯ ХІРУРГІЇ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ

- Найважливіший прийом майже кожної хірургічної операції - перев'язування кровоточивої судини - був відомий іще до нашої ери в Олександрії. У 1-му столітті нашої ери він був вперше описаний Цельсом (I ст. до н. е. - I ст. н. е.), і тільки через 1500 років, в XVI столітті, знову був "відкритий" Амбруазом Паре (1510-1590) як цілковито новий.
- У далекому історичному минулому хірургія процвітала в тих країнах, де загальна культура, розвиток науки і філософії досягли високого рівня: в Єгипті, Індії, особливо в Греції і Римі, на Сході. Достатньо згадати такі імена, як Гіппократ, Цельс, Абу Алі Ібн Сіна (Авіценна), які внесли неоціненний вклад у скарбницю хірургічної науки.
- Кастрація самців. Римляни проводили цю операцію у самців всіх видів домашніх тварин і риби. Маго із Карфагена (II ст. до н. е.) вперше згадує про використання "клупп" (лещаток) при кастрації жеребців.
- Великий вплив на розвиток і наукове становлення медицини і хірургії здійснив учений і лікар Стародавньої Греції Гіппократ (460 - 377 рр. до н. е.). В його працях викладені раціональні для того часу способи лікування ран, приведена система лікування переломів, описане вправлення вивихів, дана характеристика сепсису, описаний правець і ряд інших захворювань, а також ряд операцій (резекція ребра, торакотомія тощо).
- Подальшому розвитку медицини і ветеринарії як науки сприяли праці Галена (130-200 рр. н. е.)
- Найбільший розвиток ветеринарна медицина отримала в Стародавній Греції, де знаменитий лікар (гіппіатр) Аписирта (300-360 рр. н. е.)
- Історичний шлях розвитку хірургії охоплює тисячоліття. Його умовно можна розділити на три періоди.
- **Період стихійних та емпіричних знань.** Стихійно зароджувалися елементи хірургії в доісторичну епоху людства (знахарство, забобони, фантазії, заговори). Наприклад, при вогнепальних пораненнях лікували зброю.
- **Анатомічний період XVI ст.** З'явилася чудова книга А. Везалія (1514-1564) "Про будову людського тіла" (1543) - результат колосальної праці з розтину трупів людей і тварин. Шляхи розвитку хірургії швидко розширилися після відкриття В. Гарвеєм (1578-1657) законів кровообігу. А. Левенгук (1632-1723) сконструював збільшувальний прилад типу мікроскопа, який дав збільшення в 270 разів, за допомогою якого було проведено ряд досліджень. Однак засновником гістології вважається М. Биша (1777-1802), який описав 21 тканину.
- **Клініка.** Експериментальний період, він ділиться на:
  - а) *доантисептичний період.*
  - б) *антисептичний період.* Дослідженнями Л. Пастера (1822— 1895)
  - в) *асептичний період* починаючи з 1888 р
  - г) *комбінований асептико-антисептичний період* профілактики хірургічної інфекції в 1915 р., який існує й нині.